

VEILEDNING

2022

Systematisk kvalitetsarbeid i høyere utdanning

Veiledning til kravene i universitets- og høyskoleloven, studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker årlig rundt 900 sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Tittel	Systematisk kvalitetsarbeid i høyere utdanning
Gyldig fra	18.08.2022. Første gang publisert mai 2017
ISSN-nr	

© NOKUT Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal NOKUT oppgis som kilde.

Forord

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning samt godkjent høyere utenlandsk utdanning. Serien «NOKUTs veiledninger» består hovedsakelig av søkerveiledninger som gir støtte til læresteder for akkrediteringer av et utdanningstilbud eller fagområde/institusjon, og for privatpersoner som ønsker å få godkjent sin utenlandske utdanning. Serien inneholder også veiledninger til lærestedene om krav NOKUT fører tilsyn med.

Dette dokumentet er en veiledning til tolkning av kravene som stilles til universiteter og høyskolelevers systematiske kvalitetsarbeid i lov og forskrift. I kapittel 1 beskrives forutsetningene for NOKUTs tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid, og i kapittel 2 gjennomgås kravene til systematisk kvalitetsarbeid i universitets- og høyskoleloven, studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften.

Innhold

1 Forutsetninger for NOKUTs tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid	5
2 Krav til institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid	7
2.1 Universitets- og høyskoleloven	7
2.2 Studiekvalitetsforskriften	8
2.3 Studietilsynsforskriften	9
2.4 Krav til kvalitetsarbeidet: ansvar og dokumentasjon.....	12

1 Forutsetninger for NOKUTs tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid

Forutsetningene for NOKUTs tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid er regulert i

- lov om universiteter og høyskoler ([universitets- og høyskoleloven](#))
- Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning ([studiekvalitetsforskriften](#))
- NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning ([studietilsynsforskriften](#))

Dette innebærer at NOKUTs oppgaver og myndighet knyttet til tilsyn med systematisk kvalitetsarbeid er hjemlet i universitets- og høyskoleloven, utdypet i studiekvalitetsforskriften og ytterligere utdypet i studietilsynsforskriften. I 2016 ble det fastsatt endringer i studiekvalitetsforskriften. Endringene og merknader til kravene er gjengitt i et [rundskriv](#) som gikk ut fra Kunnskapsdepartementet i juni samme år. I 2017 ble det fastsatt endringer i studietilsynsforskriften, der en av endringene var at kravene til systematisk kvalitetsarbeid ble innført som rettslige krav.

NOKUT sitt arbeid med ekstern kvalitetssikring er også forankret i **European Standards and Guidelines** for Quality Assurance in the Higher Education Area ([ESG 2015](#)). Hovedprinsippet i ESG er at alle høyere utdanningsinstitusjoner har ansvar for å kvalitetssikre sine utdanninger. I del 1 av ESG ligger det spesifikke krav til hvordan institusjonene skal kontrollere egen virksomhet. Videre krever ESG at det gjennomføres en ekstern kvalitetssikring av institusjonene, som i Norges tilfelle innebærer at NOKUT fører tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid med jevne mellomrom. Standardene for ekstern kvalitetssikring er gjengitt i ESGs andre del. Den tredje og siste delen av ESG handler om at det skal gjennomføres jevnlig evaluering av kvalitetssikringsorganer som NOKUT. Det er den europeiske sammenslutningen [ENQA](#) som står for disse evalueringene. ESG er implementert i norsk regelverk ved bestemmelser i universitets- og høyskoleloven, i studiekvalitetsforskriften og i studietilsynsforskriften.

I det følgende gir vi en redegjørelse for NOKUTs oppgaver og myndighet i lov og forskrift som har betydning for periodisk tilsyn med systematisk kvalitetsarbeid:

I **universitets- og høyskoleloven** § 2-1 tredje ledd slås det fast at NOKUT skal føre tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid.

I **studiekvalitetsforskriften** er dette ytterligere presisert i § 1-5 andre ledd, der det står at NOKUT skal føre periodisk tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid. I § 1-3 i samme forskrift står det at tilsynsvirksomheten både omfatter kontrollarbeid og bistand i institusjonenes kvalitetsutviklingsarbeid:

Innenfor rammer som er fastsatt i lover og forskrifter, skal NOKUT føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og fagskoleutdanning som er underlagt norsk lov. NOKUT avgjør selv når det skal iverksette tilsyn. Tilsynsvirksomheten omfatter både kontrollarbeid og bistand til institusjonene i deres kvalitetsutviklingsarbeid (studiekvalitetsforskriften § 1-3).

I Kunnskapsdepartementet sin merknad utdypes det at NOKUT, gjennom tilsynsarbeid og de funn som her gjøres, skal bistå institusjonene med å videreutvikle og forbedre kvaliteten, og at det vil gjelde overfor den institusjonen NOKUT fører tilsyn med, men også overfor sektoren som helhet.

I studiekvalitetsforskriften § 1-7 slås det fast at NOKUT skal oppnevne sakkyndige for å gjennomføre evaluering ved tilsyn med universiteter og høgskolers kvalitetsarbeid, og at det er NOKUT som gir forskrift om kriterier for de sakkyndiges kompetanse, oppnevning av sakkyndige og mandat og saksbehandlingsregler for de sakkyndiges arbeid.

I studiekvalitetsforskriften § 2-2 første ledd står det følgende om NOKUTs periodiske tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid:

NOKUT skal føre tilsyn med institusjonenes systematiske arbeid med å sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningen. NOKUT skal gi råd til institusjonene om videreutvikling av kvalitetsarbeidet. Tilsynet skal resultere i en vurdering av om kvalitetsarbeidet som helhet er tilfredsstillende. Dersom NOKUT finner at det foreligger vesentlige mangler ved kvalitetsarbeidet eller kvaliteten, skal institusjonen gis en frist på inntil ett år for å rette opp forholdene.

Rådene NOKUT gir til institusjonene om videreutvikling og forbedring av kvalitetsarbeidet, går utover minimumskravene som stilles til det systematiske kvalitetsarbeidet i lov og forskrifter. Når det gjelder oppretting av mangler, vil fristen være avhengig av manglenes omfang og kompleksitet. For «enkelte mangler» vil fristen være 3–12 måneder, mens for «vesentlige mangler» vil fristen være ett år. I andre ledd i samme paragraf presiseres det at det ikke skal gå mer enn åtte år mellom hvert tilsyn ved den enkelte institusjon, samt at NOKUT fastsetter tilsynets innhold og omfang og en tidsplan for tilsynet. I tredje ledd presiseres det at for institusjoner som ikke har institusjonsakkreditering, kan NOKUT velge å føre tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid ved å føre tilsyn med de akkrediterte studietilbudene. I fjerde ledd presiseres det at NOKUT skal gi forskrift om tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid, og at disse bestemmelsene så langt det er mulig, skal være i tråd med ESG.

I **studietilsynsforskriften** § 5-3 slås det fast at periodisk tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid skjer på grunnlag av kravene i kapittel 4 i studietilsynsforskriften, i § 2-1 og § 2-2 i studiekvalitetsforskriften og i § 1-6 i universitets- og høyskoleloven.

2 Krav til institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid

2.1 Universitets- og høyskoleloven

Kvalitetssikring

§ 1-6 Universiteter og høyskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som skal sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningen. Studentevalueringer skal inngå i systemet for kvalitetssikring.

NOKUTs veiledning

Institusjonen skal ha et internt system for kvalitetssikring som er utformet på en slik måte at kvalitetssystemet bidrar til å sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningene på en systematisk måte.

Institusjonen bestemmer selv innretningen på sitt kvalitetssystem, men for at et system skal tilfredsstillende minimumsstandardene, er det nødvendig at det er skriftliggjort og tilgjengelig, og at det har tydelige beskrivelser av rutiner, roller og ansvar. Systemet må også vise hvordan resultater fra institusjonens kvalitetsarbeid følges opp for å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten.

Kvalitetsarbeid forstås dermed som institusjonens systematiske arbeid for å sikre og utvikle kvaliteten i egne studietilbud *gjennom* et system for kvalitetssikring.

Det stilles ingen krav til form eller detaljeringsnivå på studentevalueringene, men evalueringene må gjennomføres jevnlig og inngå på en hensiktsmessig måte i kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet.

Læringsmiljø

§ 4-3 (5) Institusjonens arbeid med læringsmiljøet skal dokumenteres og inngå som en del av institusjonens interne system for kvalitetssikring etter § 1-6.

NOKUTs veiledning

Bestemmelsen i § 4-3 (5) må ses i lys av hele § 4-3 i universitets- og høyskoleloven: § 4-3 (1) slår fast at styret har ansvar for at læringsmiljøet på institusjonen er fullt ut forsvarlig. I henhold til § 4-3 (2) skal «institusjonens alminnelige funksjoner» være universelt utformet, og denne plikten omfatter både de fysiske omgivelsene og informasjons- og kommunikasjonsteknologien, herunder det digitale læringsmiljøet. Videre slår § 4-3 (3) fast at styret, i samarbeid med studentsamskipnadene, skal legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden. I § 4-3 (4) er læringsmiljø definert som «de forholdene som virker inn på studentenes muligheter til å tilegne seg kunnskap, og som er av betydning for studentenes fysiske og psykososiale helse». Et helhetlig læringsmiljø blir videre definert som «fysiske, digitale, organisatoriske, pedagogiske og psykososiale forhold».

Det eneste leddet i § 4-3 som inngår i NOKUTs tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid, er ledd fem. Bestemmelsen innebærer at arbeidet med læringsmiljø skal inngå som en del av institusjonens kvalitetssikringsystem, og derved at arbeidet skal integreres i kvalitetsarbeidet på en hensiktsmessig måte, tilpasset institusjonen. Arbeidet med læringsmiljø skal dokumenteres skriftlig.

I § 4-3 f. (1) stilles det krav til at institusjonene skal ha minst ett læringsmiljøutvalg (LMU). LMU skal, jf. § 4-3 f. (2), bidra til at bestemmelsene om læringsmiljø blir fulgt, og sikre studentenes medvirkning i prosessene som berører læringsmiljøet. Det er derfor naturlig at arbeidet i LMU utgjør en del av institusjonens totale arbeid med læringsmiljø, gjennom å bidra med utvikling av tiltak og handlingsplaner og ved at LMU samhandler med andre enheter som har ansvar og roller i arbeidet med læringsmiljøet. Studentene og institusjonen skal ifølge § 4-3 f. (3) ha like mange representanter i LMU, og LMU skal velge leder hvert år blant institusjonens og studentenes representanter. De resterende kravene i § 4-3 omhandler styrets plikt til å forebygge og hindre trakassering, studentenes rett til å varsle om kritikkverdige forhold og rett til individuell tilrettelegging og bestemmelser om at det er Arbeidstilsynet og Digitaliseringsdirektoratet som fører tilsyn med studentenes læringsmiljø.

2.2 Studiekvalitetsforskriften

Periodiske evalueringer

§ 2-1 (2) Institusjonene skal gjennomføre periodiske evalueringer av studietilbudene sine. Representanter fra arbeids- eller samfunnsliv, studenter og eksterne sakkyndige som er relevante for studietilbudet, skal bidra i evalueringene. Evalueringresultatene skal være offentlige.

NOKUTs veiledning

I Kunnskapsdepartementets merknad til bestemmelsen i § 2-1 (2) står det at institusjonene skal gjennomføre periodiske evalueringer av alle studietilbud. Kravet gjelder dermed programstudier (gradsgivende studier), årsheter, videreutdanninger og emner som ikke inngår i programstudier. Hvor ofte slike evalueringer bør gjennomføres, er avhengig av hva som kreves for å vedlikeholde og utvikle kvaliteten i studietilbudet. Institusjonene skal på egnet måte involvere studenter, representanter fra det profesjons- eller samfunnsområdet studietilbudet inngår i og eksterne faglige representanter i disse periodiske evalueringene. Dette betyr imidlertid ikke at det er et krav om at disse skal bidra i alle vurderinger av alle emner som inngår i et studietilbud. Evalueringresultatene skal være offentlige. Resultatene fra periodisk evaluering skal gjøres tilgjengelige så fremt ikke bestemmelser om taushetsplikt er til hinder for det.

NOKUT vil understreke at det er viktig at de ulike gruppene som er involvert i evalueringene, har reell medvirkning. Reell medvirkning krever enten formelle eller uformelle arenaer. Institusjonen har handlingsrom til å velge innretning på evalueringene og må vurdere innretningen ut fra størrelse på studieporteføljen. Institusjonen kan velge å

bruke resultatene fra evalueringene til å kontrollere at studietilbudene ved institusjonen driftes i henhold til gjeldende regelverk (jf. studietilsynsforskriften § 4-1 tredje ledd), eller for å systematisk innhente et eksternt blikk på studietilbudets kvalitet – ut over de minstekravene som stilles i gjeldende regelverk (jf. studietilsynsforskriften § 4-1 fjerde ledd). At evalueringsresultatene skal være offentlige, betyr ikke at resultatene må ligge eksempelvis på institusjonens nettsider, men at resultatene skal være tilgjengelige for alle.

2.3 Studietilsynsforskriften

Strategi og kvalitetsområder

§ 4-1 (1) Institusjonens kvalitetsarbeid skal være forankret i en strategi og dekke alle vesentlige områder av betydning for kvaliteten på studentenes læringsutbytte.

NOKUTs veiledning

Kvalitetsarbeidet skal utføres med forankring i en strategi. Det vil si at institusjonenes systematiske arbeid med å sikre og utvikle utdanningskvaliteten skal være i tråd med en strategi som viser mål og retning for kvalitetsarbeidet. Strategien kan være et separat dokument, eller den kan inngå i andre strategiske dokumenter.

Det er institusjonen selv som definerer hvilke områder som er vesentlige for kvaliteten på studentenes læringsutbytte. Disse områdene skal være integrert i institusjonens system for kvalitetssikring og i kvalitetsarbeidet. NOKUT ser at flere institusjoner velger å definere egne *kvalitetsområder* som gjenspeiler både faglig profil og institusjonelle særtrekk, og at institusjonene innretter kvalitetsarbeidet rundt disse områdene.

I merknaden til bestemmelsen står det at institusjonenes kvalitetsarbeid skal bidra til at studentene ved de ulike studietilbudene oppnår læringsutbyttet. Det presiseres også at det er vesentlig at institusjonen gjennom kvalitetsarbeidet vurderer i hvilken grad studentene faktisk oppnår det intenderte læringsutbyttet.

Forankring og kvalitetskultur

§ 4-1 (2) Kvalitetsarbeidet skal være forankret i institusjonens styre og ledelse på alle nivåer. Institusjonen skal gjennom kvalitetsarbeidet bidra til å fremme en kvalitetskultur blant ansatte og studenter.

NOKUTs veiledning

Forankring

Forankring av kvalitetsarbeidet handler blant annet om at ledelsen på ulike nivåer ved institusjonen, inkludert institusjonens styre, skal være oppdatert om kvaliteten i studietilbudene og de tiltakene som iverksettes for å sikre og videreutvikle kvaliteten. I kvalitetssystemet bør roller og ansvarfordeling i kvalitetsarbeidet være tydelig beskrevet. Tydelige rolle- og ansvarsbeskrivelser bidrar til forankring, eierskap og god rolleforståelse på alle nivåer.

Kvalitetskultur

Gjennom kvalitetsarbeidet skal institusjonene fremme en kvalitetskultur som favner hele organisasjonen. Kvalitetskultur er ikke et entydig begrep, og det er kontekstuellet betinget, men felles for ulike kvalitetskulturer er at de bidrar til at institusjonen arbeider kontinuerlig med forbedring og utvikling av utdanningskvaliteten.

En kvalitetskultur innebærer blant annet at institusjonen fremmer felles verdier og normer for høy kvalitet. Det handler også om at institusjonen har en organisasjonsstruktur der inkludering, åpenhet og medbestemmelse blir vektlagt, og at institusjonen legger til rette for kunnskapsdeling om kvalitetsarbeidet og kvaliteten i studietilbudene. Studenter og ansatte gis mulighet til å bli reelt medvirkende i institusjonens arbeid med utvikling og forbedring av utdanningene.

Ordninger for systematisk kontroll

§ 4-1 (3) Institusjonen skal ha ordninger for systematisk å kontrollere at alle studietilbud tilfredsstiller kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 til § 3-3 og kapittel 2 i denne forskrift.

NOKUTs veiledning

Institusjonen skal ha dokumenterte rutiner og dokumentert praksis for *akkreditering* av studietilbud. Det skal gå frem av rutinene hvordan institusjonen sikrer at alle *forslag til nye studietilbud* er i henhold til studietilsynsforskriftens bestemmelser om akkreditering av studietilbud (kapittel 2) og studiekvalitetsforskriften § 3-1 til § 3-3.

Institusjonen skal også ha dokumenterte rutiner og dokumentert praksis for *revidering* av akkrediterte studietilbud. Dokumentasjonen skal vise hvordan institusjonen systematisk sikrer at *studietilbud som allerede er akkreditert*, drives i henhold til studietilsynsforskriftens bestemmelser om akkreditering av studietilbud (kapittel 2) og studiekvalitetsforskriften § 3-1 til § 3-3.

Institusjonens rutiner og praksis for akkreditering av nye studietilbud og revidering av allerede akkrediterte studietilbud skal dermed også vise institusjonens rutiner og praksis for å sikre at kravene som stilles til *fagmiljø*, er i henhold til studietilsynsforskriftens bestemmelser (§ 2-3).

Ordningene må sikre at institusjonen følger alle gjeldende krav som stilles til studietilbud i lov- og regelverk, samtidig som ordningene skal være hensiktsmessig utformet. Det vil være naturlig at format og hyppighet på systematisk kontroll av studietilbudene varierer ut fra institusjonenes størrelse og egenart.

Systematisk innhenting av informasjon

§ 4-1 (4) Institusjonen skal systematisk innhente informasjon fra relevante kilder for å kunne vurdere kvaliteten i alle studietilbud.

NOKUTs veiledning

Informasjon som systematisk hentes inn gjennom kvalitetsarbeidet, skal komme fra relevante kilder, og denne informasjonen skal danne grunnlaget for å gjøre kvalifiserte vurderinger av studiekvaliteten i alle studietilbud. Institusjonene skal innhente informasjon om alle forhold som har betydning for studiekvaliteten, fra informasjon overfor mulige søkere og helt frem til kandidaten er ute i arbeidslivet. Samtidig bør ikke institusjonen innhente mer informasjon enn det som er nødvendig for å belyse og vurdere studiekvaliteten. For å vurdere hva slags informasjon som bør hentes inn, og fra hvilke kilder, kan det være nyttig å ta utgangspunkt i institusjonens strategi for kvalitetsarbeidet og institusjonens utvalgte kvalitetsområder med tilhørende indikatorer. Et viktig ledd i arbeidet med å innhente informasjon er derfor å prioritere og balansere kildene.

Aktuelle kilder kan for eksempel være nasjonale undersøkelser, interne og nasjonale databaser, periodiske evalueringer, studentevalueringer, kandidatundersøkelser, frafallsundersøkelser samt evalueringer og tilbakemeldinger fra vitenskapelig ansatte, eksterne sensorer, praksisveiledere, samarbeidspartnere fra arbeids- og samfunnsnivå etc. Kildene som institusjonen henter informasjon fra, danner til sammen et helhetlig bilde av kvaliteten i studietilbudene.

Bruk av kunnskap fra kvalitetsarbeidet

§ 4-1 (5) Kunnskap fra kvalitetsarbeidet skal brukes til å utvikle kvaliteten i studietilbudene og avdekke eventuelt sviktende kvalitet. Sviktende kvalitet skal rettes opp innen rimelig tid.

NOKUTs veiledning

For å kunne bruke kunnskap fra kvalitetsarbeidet til å videreutvikle kvaliteten i studietilbudene og avdekke eventuelt sviktende kvalitet er det avgjørende at den informasjonen som er innhentet systematisk i henhold til fjerde ledd, blir analysert på en egnet måte. Gjennom systematisk analyse og vurdering av den tilgjengelige informasjonen kan kunnskapen som kommer frem, bringes videre til relevante fora og aktuelle ledernivåer ved institusjonen.

Videre skal denne kunnskapen lede til iverksetting av tiltak for forbedring og utvikling av utdanningene. Ved sviktende kvalitet må hva som anses som «rimelig tid», alltid veies opp mot sviktens alvorlighetsgrad. Hensynet til studentene bør veie tungt. Alle tiltak som gjennomføres for å forbedre og videreutvikle kvaliteten i studietilbudene, skal dokumenteres, evalueres og følges systematisk opp.

Gode rapporteringslinjer og det å løse flest mulig kvalitetsutfordringer før de går så langt som til å bli sviktende kvalitet av større dimensjoner, kan være eksempler på at kunnskap fra kvalitetsarbeidet blir brukt på en egnet måte.

Vurdering og utvikling av institusjonens studieportefølje

§ 4-1 (6) Resultater fra kvalitetsarbeidet skal inngå i kunnskapsgrunnlaget ved vurdering og strategisk utvikling av institusjonens samlede studieportefølje.

NOKUTs veiledning

Kravet slår fast at resultater fra kvalitetsarbeidet skal inngå i kunnskapsgrunnlaget ved vurdering og strategisk utvikling av institusjonens samlede studieportefølje. Resultater betyr i denne sammenheng den oppdaterte kunnskapen som institusjonen har om ulike dimensjoner ved utdanningenes kvalitet. Det er avgjørende at institusjonen gjør nytte av informasjonen den henter inn, og vurderer hvilke resultater som er relevante å ta med i kunnskapsgrunnlaget.

Det vil være naturlig at format og hyppighet på vurdering og strategisk utvikling varierer ut fra størrelsen på institusjonens studieportefølje, institusjonens strategiske mål og andre særtrekk ved institusjonen.

2.4 Krav til kvalitetsarbeidet: ansvar og dokumentasjon

I studiekvalitetsforskriften ligger det også et krav som setter rammer for institusjonenes arbeid med utdanningskvalitet. I § 2-1 første ledd står det følgende:

Universiteter og høyskoler skal ivareta ansvaret for kvaliteten i utdanningen gjennom systematisk kvalitetsarbeid som sikrer og bidrar til å utvikle kvaliteten i studietilbudene. Videre skal institusjonene legge til rette for løpende utvikling av utdanningskvaliteten, kunne avdekke sviktende kvalitet i studietilbudene og sikre tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet. Institusjonene skal kvalitetssikre alle forhold som har betydning for studiekvaliteten, fra informasjon overfor mulige søkere til avsluttet utdanning.

Dette er et krav som institusjonene ikke behøver å dokumentere at de oppfyller i selve tilsynet. Fordi det er en bestemmelse som stiller krav til det overordnede ansvaret institusjonene har for å gjennomføre og dokumentere et systematisk kvalitetsarbeid, er det ikke et krav som blir vurdert og omtalt i våre tilsynsrapporter.

NOKUTs veiledning

Under gir vi en generell veiledning til hva slags type dokumentasjon som kan være aktuell når en institusjon er under tilsyn:

- systembeskrivelse for institusjonens kvalitetsarbeid, med bl.a. fordeling av roller og ansvar i kvalitetsarbeidet, oversikt over rapporteringslinjer etc.
- mandater for, og eventuelt utvalgte referater og saksfremlegg fra, relevante utvalg knyttet til kvalitetsarbeidet
- årsrapporter for kvalitetsarbeidet / om studiekvalitet
- rutine-/prosedyrebeskrivelser for kvalitetsarbeidet
- eksempler på dokumentasjon som viser hvordan institusjonen sikrer at ansatte og studenter inkluderes i det systematiske kvalitetsarbeidet

- eksempler på rutiner og dokumentert praksis for akkreditering av nye studietilbud og revidering av akkrediteringen til eksisterende studietilbud
- utvalgte eksempler på eksterne evalueringer eller undersøkelser, sensorrapporter, relevansundersøkelser, kandidat-/alumniundersøkelser, avtakerundersøkelser, studiestartundersøkelser, læringsmiljøundersøkelser, periodiske evalueringer og dokumentasjon på hvordan disse brukes i kvalitetsarbeidet
- årshjul og eventuelt tiltaks-/handlingsplaner for kvalitetsarbeidet som viser hvordan kunnskap fra kvalitetsarbeidet systematisk blir brukt for å utvikle kvaliteten i studietilbudene og avdekke eventuell sviktende kvalitet
- rutiner for varsling av kritikkverdige forhold

Listen er kun veiledende, og institusjonene må selv vurdere hvilke dokumenter som best belyser hvordan deres kvalitetsarbeid oppfyller kravene.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)